

behøves, i Stedet for at begynde med det meget, som man, hvis det ikke lykkes, er nødt til at lade ligge.

Dernæst har jeg et andet Ændringsforslag, som jeg staar ene om, nemlig det af den sidste ærede Taler nævnte under Nr. 14, som gaar ud paa med rene Ord at sige, at en ny Serie maa ikke udstedes førend mindst 12 Maaneder efter den foregaaende Series Udstedelse. Det er noget stærkere Udtryk end de, der bruges i Forslaget under Nr. 13, der jo kun vil indskrænke Udstedelsesretten til 1 Serie om Aaret. Imidlertid vil jeg allerede nu udtale, at naar Nr. 13 bliver vedtaget, tager jeg Nr. 14 tilbage. — Jeg anser det for at være af overordentlig stor Betydning, at der er en Grænse for den Hurtighed, hvormed disse Laaneserier kunne udstedes. Naar alt gaar, som man haaber, betyder det forholdsvis lidt; men der kan tænkes Tilfælde, hvor det vil være en ganske overordentlig Risiko, om man forcerer Laaneverksamheden. Det vil være en Risiko for Landets Kredit — jeg taler ikke om Statskassen, men om Landets Kredit overhovedet —, om alt for store Mængder af Laan fremkomme paa en Gang. Det er ogsaa et Moment, der er stærkt fremhævet af de 2 nævnte Banker, nemlig, at denne kunstige Indlokning af fremmed Kapital kan blive farlig, naar den sker i for stort Maal og navnlig paa en Gang. Der er meget stor Forskel paa, om denne Indstrømning af fremmed Kapital kommer stødvis, eller den kommer løbende successivt Termin efter Termin. Det er særlig denne stødvis Indstrømning, der kan give Anledning til adskillige Forstyrrelser paa det danske Pengemarked. Man kan jo let blive stillet saaledes, at det ikke kan betale sig at gøre Smaalaan, at de store Laangivere kun ville indlade sig paa Forretninger i stort Maal, saa at det ikke beror paa Bankbestyrelsen, hvor stort et Laan den vil modtage; den maa stifte Laanet i en fuld Serie til et Beløb af 20 Millioner, selv om den maaske kun har Brug for en Del deraf i den nærmeste Fremtid, Halvdelen, Fjerdedelen eller maaske endnu mindre. Det forekommer mig nu ganske klart, at dersom der laanes en fuld Serie, altsaa 20 Millioner paa een Gang, maa man søge, for saa vidt Laangiverne derude ikke ville beholde Laanet indtil videre og forrente det, at anbringe det midlertidig herhjemme. Det er en meget stor Betænkkelighed for mig ved Loven, at man paa den Maade skal være nødt til at søge anden Anbringelse til

ubestemmelig Tid af Millioner. Et saadant Plus, der skal søges anbragt midlertidig — Midlertidigheden kan jo være flere Aar —, vil let give Anledning til en Brug af disse Millioner, som langtfra kan siges at være til Nytte, og den lille Profit, der kan vindes ved i Udlandet at kunne stifte Laan, der ere enkelte pCt. billigere, kan da meget let tabes. Men dertil kommer ogsaa en anden Ulempe, nemlig den, at Hypotekbanken selv let kunde komme til at lide Tab paa disse midlertidigt anbragte Millioner. Der er naturligvis ikke nogen særlig Bestemmelse om, hvorledes disse skulde anbringes. Men saa meget er jo ganske klart, at der altid er et bestemt Forhold mellem den Rente, der kan opnaas, og den Sikkerhed, der kan bydes. Naar nu Hypotekbanken har Valget mellem enten at skulle anbringe disse Millioner midlertidig til en lavere Rente eller, for at opnaa Dækning og ikke have ligefrem Kapitaltab, at anbringe dem til en højere Rente, er der megen Sandsynlighed for, at den kommer til en saadan Anbringelse af Millionerne herhjemme, at Sikkerheden bliver mindre, end den burde være for et saadant Foretagende som det, vi her tale om. Jeg mener altsaa, at ogsaa dette Hensyn maa tages, naar man vil gøre, hvad der kan tjene til at værgemod, at Indstrømning af de fremmede Kapitaler sker for hurtigt. Det vil altid være vanskeligt at undgaa, at Tilstrømningen sker, hvad jeg vil kalde stødvis, altsaa ikke en Gang periodisk, men saaledes, at der til een Tid er Overflødighed af fremmed indstrømmende Kapital, medens man til anden Tid kan komme til at savne den, fordi man nu har vænnet sig til at bruge den. At det netop vil gaa saaledes, som jeg her har udtalt, er selvfølgelig ikke sikkert, men jeg tror, at ingen kan benægte, at Muligheden derfor er til Stede og dermed tillige Risikoen. Naar man derfor ved at begynde smaat kan sikre sig imod Skuffelser, ser jeg ikke, hvorfor man ikke skulde gøre det.

Det er det ene Moment, at man bør begynde smaat. Det andet Moment er det, at man skal se at sikre sig, at Tilstrømningen ikke kommer i større Klumper og hurtigere, end rimeligt er. Jeg kan fuldt ud slutte mig til Ændringsforslaget under Nr. 13, idet det dog giver en Betyggelse for, at det kun bliver 1 Serie om Aaret, der kommer, og i Tilfælde af, at det vedtages, opgiver jeg min Særstilling paa Nr. 14: at der skal gaa 12 Maaneder mellem hver Emission.